REGIO DEAL WADDENEILANDEN

JAARVERSLAG 2024

Juni 2025

In dit jaarverslag zijn de inhoudelijk resultaten opgenomen van alle projecten die op basis van het Jaarplan 2024 zijn goedgekeurd. Dit is inclusief een schriftelijke ronde van de stuurgroep in januari 2025. De financiële bestedingen zijn tot 1 januari verwerkt.

INHOUDSOPGAVE

3 **Inleiding**

5 **1. Opgestarte projecten**

7 **2. Voortgang per samenwerkingsproject**

14 **3. Financieel overzicht**

15 **Bijlage**
Visuele samenvatting van het gehele jaarverslag

INLEIDING

Voor u ligt het eerste jaarverslag van Regio Deal De Waddeneilanden. Dit jaarverslag geeft een beeld van de voortgang van het programma (zoals opgenomen in het convenant) zowel inhoudelijk als financieel. We zijn november 2023 gestart met het opbouwen van de organisatie en het inrichten van de governance. Dat heeft geresulteerd in bestuurlijke afspraken over hoe we samenwerken, hoe we het programma besturen en hoe de cofinanciering onderling geregeld is.

In juni 2024 stelden we ons eerste jaarplan vast. Op basis van dit plan zijn een groot aantal samenwerkingsprojecten opgestart en ook een aantal eilandprojecten, externe programma's en projecten hebben een bijdrage gekregen uit de Regio Deal (zie overzicht in hoofdstuk 1). Veel van deze bijdragen zijn of worden in 2025 uitgekeerd, daarom geeft dit jaarverslag financieel gezien een vertekend beeld. De daadwerkelijke uitgaven zijn veel lager dan wat door de stuurgroep is toegekend.

Voor bijna €10 miljoen aan projecten toegekend

Er is door de stuurgroep voor bijna €10 miljoen aan projecten toegekend. Een groot deel daarvan (circa €4 miljoen) betreft een stimuleringsfonds (subsidieregeling) voor duurzame en circulaire initiatieven van ondernemers en maatschappelijke partijen op de eilanden dat naar verwachting eind 2025 operationeel wordt. Daarnaast betreft het circa €3 miljoen voor samenwerkingsprojecten en ruim €2,8 miljoen voor eilandprojecten. Naast de middelen uit de Regio Deal zijn er de zogenaamde Versnellingsgelden (totaal €5 miljoen). In het convenant is daarvoor een resultaat opgenomen van 75 woningen. Inmiddels is de tussenstand 157 woningen. Er is nog ruimte en geld voor 6 projecten waarmee het totaal op minimaal 200 woningen moet komen (uiterlijk 31 december 2032).

Samenwerking

Er is de afgelopen tijd door alle betrokkenen, in het bijzonder de ontwikkelteams en het programmateam, keihard gewerkt om de organisatie op te bouwen en de motor op gang te brengen. Dat gaat met vallen en op staan, horten en stoten, maar we zijn trots op de resultaten die we in deze korte tijd hebben bereikt. We zien ook grote uitdagingen: de capaciteit is beperkt, samenwerken moet grotendeels digitaal, de dagelijkse praktijk op de eilanden drukt de Regio Deal soms naar de achtergrond en we ervaren nog te veel bureaucratie die ten koste gaat van de nodige snelheid en creativiteit in een programma van vier jaar. Daarom werken we met een lerende aanpak, ondersteund door monitoring en evaluatie van Planbureau Fryslân, en zorgen we dat de samenwerking continue doorontwikkeld wordt.

De VAT-kosten geven de broodnodige speelruimte om alle benodigde expertise voor het programma aan boord te halen. In 2024 hebben we ongeveer €625 duizend uitgegeven aan de programmaorganisatie: personeelskosten van het programmateam, communicatie, externe (juridische en financiële) expertise, kosten voor de Regiokassier, huisvesting en het organiseren van bijeenkomsten etc.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is een lijst opgenomen met alle door de stuurgroep goedgekeurde projecten/ voorstellen op basis van het Jaarplan 2024. In hoofdstuk 2 geven we per samenwerkingsproject weer in hoeverre de gewenste resultaten zoals opgenomen in het convenant bereikt zijn. In hoofdstuk 3 is een financieel overzicht opgenomen.

Bijlage 1 geeft een visuele samenvatting van het gehele jaarverslag.

1. OPGESTARTE PROJECTEN

Op basis van het jaarplan 2024 is al een groot aantal voorstellen aan de stuurgroep voorgelegd. Veel samenwerkingsprojecten met bijbehorende deelprojecten zijn opgestart, een aantal eilandprojecten heeft bijdragen ontvangen en er is cofinanciering toegezegd aan projecten en programma's die aansluiten bij de doelen van onze Regio Deal. Een start is gemaakt met het opzetten van een stimuleringsfonds en daar is een reservering voor gemaakt. In onderstaande overzicht staan alle door de stuurgroep goedgekeurde voorstellen. In hoofdstuk 2 wordt uitgebreider stil gestaan bij de voortgang van de projecten.

Goedgekeurde voorstellen op basis van jaarplan 2024 (jaarschijf 2024 & 2025)		
Programmalijn 1 | Goed wonen en leven		
Meer passende woningen realiseren		
Eilandwonen betaalbaar en beschikbaar	samenwerkingsproject	150.000 *100.000
Versnelling eilander woningbouw: onrendabele toppenfonds	separate regeling	
Maatschappelijke voorzieningen optimaliseren		
Multifunctonele gebouwen en gebieden	samenwerkingsproject	
- Thijssehuis Texel	eilandproject	1.575.000
- IJsbaangebied Texel	eilandproject	247.500
Maatschappelijke voorzieningen onder de loep	samenwerkingsproject	100.000
Programmalijn 2 | Toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen		
Bredere economie realiseren + Werken en leren meer combineren		
Stimuleringsfonds	subsidieregeling	50.000 4.040.000
Creatieve broedplaatsen + Waddencampus 2.0	samenwerkingsproject	158.400
- Pilot bruisplek Terschelling	deelproject	
- Pilot creatieve broedplaats Vlieland	deelproject	
- Inrichten centraal coördinatiepunt	deelproject	
Cofinanciering visserijkweek Texel	cofinanciering	400.000
Gastvrijheidssector verstevigen		
Duurzaam toerisme; cofinanciering programma gastheerschap	cofinanciering	55.000
Continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen		
Het nieuwe leren; eilander leer- en ontwikkelplekken	samenwerkingsproject	100.000
- LOC Schiermonnikoog	eilandproject	1.000.000
Eiland praktijkgeschoold	samenwerkingsproject	460.000

Programmalijn 3 | Optimaal bereikbaar en verbonden		
Vervoer verduurzamen		
Rondje Waddenbaai	cofinanciering	40.000
Digitale en mobiele dekking optimaliseren		
Meetnet leefbare Waddeneilanden*	samenwerkingsproject	20.000 *151.000
Programmalijn 4 | Duurzame energie		
Energiesystemen robuuster en innovatiever maken		
Slimme eilander energiesystemen	samenwerkingsproject	75.000
Eilander gebouwen sneller verduurzamen		
Duurzame waddendorpen	samenwerkingsproject	20.000
Duurzame recreatiewoningen	samenwerkingsproject	20.000
Eilander eigenaarschap en ondernemerschap in de energietransitie		
Eilander energiediensten organisatie	samenwerkingsproject	75.000
Programmalijn 5 | Circulaire economie		
Gunstig ontwikkelkimaat voor circulaire economie		
Ondernemers circulair op weg	samenwerkingsproject	495.000
- Pilot Circulair ambachtscentrum Terschelling	deelproject	
- Campagne circulair denken en samenwerken	deelproject	
- Cofinanciering Programma Wad Gaat Om	cofinanciering	
Circulair inkopen	samenwerkingsproject	70.000
Dat wat een eiland biedt optimaal benutten		
Circulaire eilandbouw	samenwerkingsproject	210.000
Vers van eilander bodem	samenwerkingsproject	275.039
- Vers van eilander bodem Texel	deelproject	
- Vers van eilander bodem Terschelling	deelproject	
Slimmer omgaan met water		
Grip op drinkwater	samenwerkingsproject	70.000
TOTAAL JAARPLAN 2024 (inclusief schriftelijke ronde 2025)		**9.956.939**

2. VOORTGANG PER SAMENWERKINGSPROJECT

In dit hoofdstuk wordt van alle samenwerkingsprojecten (zie ook artikel 4 – beoogde resultaten van het convenant) die gestart zijn kort de voortgang beschreven. Dit is op volgorde van de actielijnen gedaan.

Meer passende woningen realiseren

Eilandwonen betaalbaar en beschikbaar

Er zijn drie concrete deelprojecten gestart:

1. Het versterken van samenwerking en kennisdeling tussen de eilanden;
2. Het inhuren van externe juridische kennis;
3. Het gezamenlijk inzetten van extra handhavingscapaciteit om versneld de nulstand in ongewenst woninggebruik te bereiken.

De verwachting is dat deze acties medio 2025 volledig vorm hebben gekregen.
Het uiteindelijke doel is het bereiken van een nulstand in ongewenst woninggebruik zodat woningen op de juiste manier gebruikt worden en er meer woningen voor de eilandbewoners beschikbaar komen en blijven.

Versnelling eilander woningbouw: onrendabele toppenfonds

Tot nu toe zijn er vijf projecten ingediend en goedgekeurd door de stuurgroep. Dankzij de bijdragen uit de Versnellingsgelden kunnen hiermee op de Waddeneilanden 157 extra woningen worden gerealiseerd.

Maatschappelijke voorzieningen optimaliseren

Multifunctionele gebouwen en verblijfsgebieden

Dit jaar hebben er twee voorstellen voorgelegen bij de stuurgroep voor een bijdrage voor de realisatie, beide op Texel: Een multifunctioneel gebouw: het Thijssehuis en – gebied: IJsbaangebied.

De bouw van het Thijssehuis is in 2024 gestart. Het gebouw wordt grotendeels uitgevoerd in biobased materialen en zal energieneutraal zijn. Aanvankelijk was de oplevering gepland voor eind mei 2025, maar door een vertraging in de levering van de houtconstructie is de bouw vertraagd. De werkzaamheden zijn in mei 2025 hervat. Naar verwachting levert de aannemer het gebouw in het voorjaar van 2026 op.

De herinrichting van het voormalige ijsbaanterrein in Den Burg bevindt zich in de definitieve ontwerpfase. Er is input verzameld van gebruikers en belanghebbenden en op basis daarvan worden nu ontwerpen uitgewerkt. De werkzaamheden staan gepland om begin 2026 te starten.

Maatschappelijke voorzieningen onder de loep

We starten met het in kaart brengen van de ouderenzorg op de Waddeneilanden. We willen inzicht krijgen in hoe de zorg nu is georganiseerd en waar we verbeteringen kunnen doorvoeren. Dit doen we met behulp van een SWOT-analyse (sterkte-zwakteanalyse), die de basis zal vormen voor de ontwikkeling van toekomstbestendige oplossingen. Met deze inzichten willen we in de toekomst pilotprojecten op een of meerdere eilanden realiseren. Voor de uitvoering van dit project werken we samen met een promovendus van het Planbureau Fryslân en de Rijksuniversiteit Groningen. Hij voert de analyse uit als onderdeel van zijn promotieonderzoek.

Eiland-health

Het project Eiland-health bevindt zich momenteel in de verkenningsfase. Er wordt onderzocht hoe eHealth kan bijdragen aan betere zorg op de Waddeneilanden, met name door inzet op afstand. Hiervoor wordt een samenwerking met het lectoraat Digitale Innovatie in Zorg en Welzijn van NHL/ Stenden verkent. Dit lectoraat beschikt over expertise in innovatieve eHealth-oplossingen. De gesprekken over deze samenwerking zijn gaande. Na afronding van de verkenning volgt een concreet plan van aanpak dat aan de stuurgroep zal worden voorgelegd.

Bredere economie realiseren

Creatieve broedplaatsen

In 2024 is een kwartiermaker pilot Bruisplek Terschelling geworven en een projectleider voor de creatieve Broedplaats op Vlieland. Beiden zijn in december 2024 gestart. Deze maand stond met name in het teken van beeldvorming en het kennismaken met verschillende stakeholders. De creatieve broedplaats op Vlieland zal onderdak krijgen in het pand waarin ook het Natuur Educatief Centrum gevestigd gaat worden. De planvorming voor het centrum is inmiddels in een vergevorderd stadium. Momenteel wordt gewerkt aan de selectie van een aannemer voor de verbouw van het pand.

Nieuwe economie

Het aanboren van nieuwe sectoren, het stimuleren van start-ups en het inzetten van creatieve hubs staat centraal in onze aanpak om werk te maken van een bredere economie.
Sinds mei 2024 ondersteunt Bureau Caz eilander ondernemers, stichtingen, dorpsbelangen en organisaties bij het verder brengen van ideeën en initiatieven die passen bij de doelen van de Regio Deal De Waddeneilanden. Dit gebeurt op een laagdrempelige manier van praktische adviezen en ondersteuning.

Gastvrijheidssector verstevigen

Duurzaam toerisme
Sinds februari 2025 is vanuit de Regio Deal een verbindingsofficier actief in de werkgroep Monitoring van het programma Gastheerschap die inhoudelijke expertise inbrengt, belangen van de eilanden behartigt en verbindt en schakelt tussen de werkgroep en het ontwikkelteam Toekomstbestendig ondernemen. Deze werkgroep komt driewekelijks (digitaal) bijeen.
In het Programma Gastheerschap, gehonoreerd vanuit het Waddenfonds en de Waddenprovincies, wordt aan de hand van drie werkpakketten gewerkt aan een duurzaam beheren en beleven van het waddengebied. Vanuit het werkpakket drie 'Destinatiemanagement' werken verschillende partijen in een werkgroep samen aan de monitoring in de Waddenregio. Daarin ligt de focus op de volgende onderdelen

- Staat van de bestemming
- Continue Bezoekersonderzoek
- Kennisnetwerken

Continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen

Het nieuwe leren; eilander leer- en ontwikkelplekken
Vanuit de Regio Deal is bijgedragen in de realisatiekosten van het LOC op Schiermonnikoog. In het LOC zullen de kinderopvang, basisschool Yn de mande, de Inspecteur Boelensschool en Schier Academy gehuisvest worden. Met elkaar zorgen zij ervoor dat leerlingen van 0 tot 16+ een doorlopende leerlijn kunnen volgen. De bouw van de nieuwe school is in het voorjaar van 2024 gestart. Na de meivakantie 2025 zal het LOC de deuren openen.

Eilandpraktijkgeschoold
In januari 2025 is een projectleider gestart. De voorbereidingen voor het instellen van een projectgroep zijn gaande. De projectgroep komt met een concreet uitgewerkt voorstel voor tenminste één aanbeveling c.q. opleiding. Dit concreet uitgewerkte voorstel met begroting wordt in het najaar van 2025 voorgelegd aan de stuurgroep.

De projectgroep doet onderzoek naar (vernieuwende) concepten voor het uitbreiden van het onderwijsaanbod (MBO en bedrijfsopleidingen) en mogelijkheden voor een leven lang leren. De projectgroep neemt de tijdelijke huisvestingsopgave voor studenten mee in het onderzoek. De projectgroep betrekt in haar onderzoek de op de eilanden aanwezige 'Academies' en de VO-partners.

Werken en leren meer combineren

Waddencampus 2.0; triple-helix in de praktijk
Met de start in 2024 van het project verkennen en ondersteunen we:

- de behoefte aan verdere samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheden per eiland, voortbouwend op wat er al is;
- de mogelijkheden tot opschaling en borging van bestaande triple helix-initiatieven;
- de ontwikkeling van living labs, broedplaatsen en praktijklocaties voor onderzoek en innovatie op ieder eiland;
- de inrichting van een centraal coördinatiepunt, inclusief de verkenning van ondersteunende structuren zoals een informatiepunt, kennisbank, marktplaats voor vraag en aanbod, en een relatiesysteem.

Omdat elk eiland zijn eigen context, vraagstukken en dynamiek kent, werken we lokaal maatwerk uit én bouwen we tegelijk aan een overkoepelende, Waddenbrede aanpak.

Vervoer verduurzamen

Stimuleringsprojecten: bewegen, actief & gezond
Tussen Texel, Den Helder en de Afsluitdijk ligt de Waddenbaai, een prachtig en gevarieerd landschap, gevormd door eeuwenlang samenspel tussen mens en natuur. Toch is dit unieke gebied nog relatief onbekend bij de Nederlandse toerist. Met het recreatieve fietsrondje ‘Rondje Waddenbaai’ willen wij hier verandering in brengen en de baai op de kaart zetten. Regio Deal De Waddeneilanden levert een bijdrage aan het project in de vorm van cofinanciering voor de aanpassing van de haven Oude Schild op Texel. Deze bijdrage is in 2024 toegekend door de stuurgroep, maar tot op heden nog niet door de initiatiefnemer aangevraagd. Op dit moment bevindt Rondje Waddenbaai zich in de fase waarin wordt gewerkt aan het volledig rondkrijgen van de benodigde financiering.

Digitale en mobiele dekking optimaliseren

Meetnet leefbare Waddeneilanden
In september 2024 heeft de stuurgroep goedkeuring gegeven voor de inzet van een projectleider. Die heeft een inventarisatie uitgevoerd, en advies uitgebracht over de mogelijkheden. De uiteindelijke installatie van het meetnet op de vijf Waddeneilanden, is gepland medio 2025.

Energiesystemen robuuster en innovatiever maken

Slimme eilander energiesystemen
Momenteel zijn we met de vijf Waddeneilanden, de provincies en de netbeheerders in gesprek om te inventariseren welke behoefte en mogelijkheden er liggen bij het monitoren van het energieverbruik op de eilanden. Halverwege 2025 verwachten we met een update te komen richting de stuurgroep.

De energietransitie is in volle gang op de Waddeneilanden. Naast zonne-energie is er ruimte voor vernieuwende projecten die inspelen op de unieke situatie van de eilanden. Een mooi voorbeeld is de energierotonde op Ameland, waar opwekking, opslag en nieuwe technologieën samenkomen. Met dit soort pilots versterken we niet alleen de eilanden zelf, maar doen we ook waardevolle kennis op voor andere regio's in Nederland. Binnen én buiten de Regio Deal bundelen we onze krachten om technische en organisatorische uitdagingen aan te pakken. We verwachten in 2025 twee à drie projecten te stimuleren op de eilanden, waarvan de eerste aanvraag (maart 2025) al heeft voorgelegen bij de stuurgroep.

Eilander gebouwen sneller verduurzamen

Duurzame waddendorpen
We brengen in kaart welke gegevens er al beschikbaar zijn over de karakteristieke panden. Momenteel zijn we in een oriënterend gesprek met een organisatie die een systeem op de markt heeft waarbij je veel gegevens van deze panden kan achterhalen en gebruiken bij het verduurzamen van deze lastige panden. Halverwege 2025 verwachten we hier een keuze in te maken en dit voor te leggen aan de stuurgroep.

Duurzame recreatiewoningen
We ontwikkelen samen een methode om de eigenaren van recreatiewoningen tot verduurzaming te bewegen. Er is begin 2025 een projectleider aangesteld die start met een inventarisatie (recreatiegebieden, eigenaren van recreatiewoningen en doelgroepen).

Eilander eigenaarschap en ondernemerschap in de energietransitie

Eilander energiediensten organisatie
Begin 2025 is een projectleider aangesteld die start met de eerste fase van een verkennend onderzoek naar de oprichting van een lokaal warmtebedrijf op de Waddeneilanden.

Het doel is om in de toekomst een duurzame en betrouwbare warmtevoorziening via een warmtenet te realiseren, specifiek afgestemd op de unieke, kleinschalige omstandigheden van de eilanden. In de eerste fase van dit project wordt de huidige situatie, technische en organisatorische mogelijkheden, en juridische kaders per eiland in kaart gebracht. Ook wordt onderzocht hoe bewoners kunnen participeren en welke samenwerkingsvormen mogelijk zijn. Deze inventarisatie moet leiden tot een

goed onderbouwd advies over de haalbaarheid en organisatie van een eiland gebonden of gezamenlijk warmtebedrijf, met betrokkenheid van bewoners en lokale energiecoöperaties. We verwachten eind 2025 terug te komen bij de stuurgroep met een voorstel voor het vervolgtraject.

Gunstig ontwikkelkimaat voor circulaire economie

Eilander materiaalstromen in beeld

Een materiaalstroomanalyse is in 2023 door Metabolic voor alle eilanden uitgevoerd. Het eindrapport is belangrijke input voor andere projecten binnen de programmalijn circulaire economie.

Ondernemers circulair op weg

De verkenning naar de levensvatbaarheid van een circulair ambachtscentrum op Terschelling is in december in pilotvorm van start gegaan. Het programma Wad Gaat Om (integraal programma gericht op minder plasticvervuiling in de waddenregio) is in de opstartfase. Tussen de Regio Deal en Wad Gaat Om is verbinding gemaakt en nadere invulling over samenwerking wordt uitgewerkt. De voorbereidingen voor een meerjaren campagne ‘Circulair denken en doen’ zijn in december 2024 gestart.

Circulair inkopen

In november 2024 is gestart met een verkenning om de ambities, kansen en behoeften van circulaire inkopen bij de vijf eilanden in kaart te brengen. In maart 2025 is de verkenning afgerond en zijn bevindingen en aanbevelingen gedeeld in het Ontwikkelteam Circulaire Economie en de Directieraad van Samenwerkingsverband de Waddeneilanden.

Dat wat een eiland biedt optimaal benutten

Circulaire eilandbouw

Om een stap te kunnen gaan maken met circulaire eiland-bouw, is het belangrijk dat circulaire bouwmaterialen beschikbaar worden gemaakt. Dit kan door het circulair slopen van eilander gebouwen. We willen circulair slopen en hoogwaardig hergebruik stimuleren en verankeren binnen de eilander bouwsector. Er wordt een projectleider aangesteld die met een verkenning/onderzoek, rapport/notitie de concrete mogelijkheden inzichtelijk gaat maken voor circulair hergebruik en opslag op Ameland, Schiermonnikoog en Vlieland.

Vers van eilanderbodem

Binnen het samenwerkingsproject ‘Vers van eilander bodem’ zijn we in 2024 gestart met twee aanpakken op Texel en Terschelling, ter inspiratie voor alle vijf Waddeneilanden.
Op Terschelling start in mei 2025 een onderzoek naar de mogelijkheid om zoveel mogelijk zelfvoorzienend te zijn op het gebied van voedsel. Daarbij worden de resultaten vertaald in een maaltijd voor 500 eilanders. Op Texel wordt voortgebouwd op eerder verricht onderzoek. Zo wordt er gewerkt aan een collectief van boeren, bakkers en burgers om graan van Texel te gebruiken voor

brood, koek en pannekoeken. Ook worden de kansen verkent om meer groente en fruit van eigen bodem beschikbaar te maken. Tot slot wordt gewerkt aan een programma waarmee de Texelaars en gasten geïnspireerd worden om lokaal gezond te eten.

Slimmer omgaan met water

Grip op drinkwaterconsumptie
Samen met Vitens en PWN hebben we een actief partnerschap opgezet en ook de eerste gesprekken met stakeholders uit de regio, van ondernemers tot gemeenten, zijn gevoerd.
We brengen momenteel het hele ecosysteem rond drinkwatergebruik in kaart. Wat gebeurt er al? Waar zitten de grootste uitdagingen? En welke ideeën leven er bij de mensen op de eilanden zelf?

We ontwikkelen een gezamenlijke campagne die bewoners en bezoekers op een positieve manier aanspreekt. Geen opgeheven vingertje, maar praktisch, inspirerend en in de taal van de eilanden zelf.

Zoetwaterbeheer voor Waddeneilanden
Het project Waterrijke toekomst Texel is in januari 2025 in de stuurgroep geweest. Begin 2025 zijn we gestart met de voorbereidingen van een projectvoorstel voor het samenwerkingsproject Zoetwaterbeheer voor de Waddeneilanden.

3. FINANCIEEL OVERZICHT

In onderstaande overzicht zijn de door de stuurgroep toegekende bijdragen, de daadwerkelijke bestedingen, resterende bedragen en de ramingen (op basis van Jaarplan 2025) opgenomen op actielijnniveau.

Doorkijk financiën Regio Deal 2024-2027	Totale bijdragen	Bijdragen 2024	Besteed in 2024	Resteert 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Programmalijn 1 | Goed wonen en leven							
1.1 Meer passende woningen realiseren	1.700.000	250.000	0	250.000	650.000	550.000	250.000
1.2 Maatschappelijke voorzieningen optimaliseren	3.800.000	1.922.500	0	1.922.500	1.300.000	427.500	150.000
Programmalijn 2 | Toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen							
2.1 Economie breder maken	2.216.400	1.916.400	6.123	1.910.277	275.000	25.000	0
2.2 Gastvrijheidssector verstevigen	661.600	555.000	0	555.000	50.000	50.000	6.600
2.3 Continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen	2.810.000	1.560.000	0	1.560.000	1.100.000	100.000	50.000
2.4 Werken en leren meer combineren	812.000	632.000	14.907	617.093	80.000	50.000	50.000
Programmalijn 3 | Optimaal bereikbaar en verbonden							
3.1 Werken aan betere bereikbaarheid	2.700.000	0	0	0	1.100.000	1.300.000	300.000
3.2 Vervoer verduurzamen	750.000	40.000	0	40.000	250.000	400.000	60.000
3.3 Digitale en mobiele dekking optimaliseren	550.000	171.000	3.485	167.515	149.000	150.000	80.000
Programmalijn 4 | Duurzame energie							
4.1 Energiesystemen robuuster en innovatiever maken	3.525.000	75.000	0	75.000	1.525.000	1.425.000	500.000
4.2 Eilander gebouwen sneller verduurzamen	760.000	40.000	0	40.000	220.000	300.000	200.000
4.3 Eilander eigenaarschap en ondernemerschap in de energietransitie	715.000	75.000	0	75.000	250.000	235.000	155.000
Programmalijn 5 | Circulaire economie							
5.1 Gunstig ontwikkelkimaat voor circulaire economie	2.680.000	1.565.000	32.942	1.532.058	480.000	330.000	305.000
5.2 Dat wat een eiland biedt optimaal benutten	2.340.000	1.085.039	0	1.085.039	365.000	540.000	349.961
5.3 Slimmer omgaan met water	980.000	70.000	0	70.000	475.000	225.000	210.000
Subtotaal	**27.000.000**	**9.956.939**	**57.457**	**9.899.482**	**8.269.000**	**6.107.500**	**2.666.561**
VAT kosten*	4.000.000	850.000	623.810	226.190	950.000	1.050.000	1.150.000
Totaal	**31.000.000**	**10.806.939**	**681.267**	**10.125.672**	**9.219.000**	**7.157.500**	**3.816.561**

* bedragen verdeeld op basis van meerjarenbegroting Samenwerkingsverband De Waddeneilanden

BIJLAGE

Visuele samenvatting van het gehele jaarverslag

VISUELE SAMENVATTING JAARVERSLAG 2024

REGIO DEAL WADDENEILANDEN

Totale bijdrage: € 5.500.000

GOED WONEN & LEVEN

Toegezegd door stuurgroep:

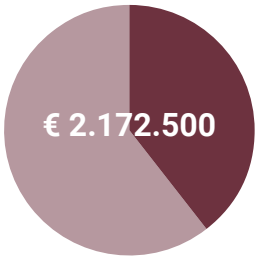

Besteed: **€ 0**

Totale bijdrage: € 6.500.000

TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

Toegezegd door stuurgroep:

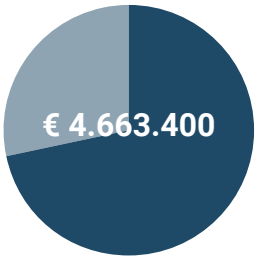

Besteed: **€ 21.030**

Totale bijdrage: € 4.000.000

OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

Toegezegd door stuurgroep:

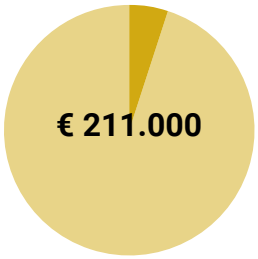

Besteed: **€ 3.485**

Totale bijdrage: € 5.000.000

DUURZAME ENERGIE

Toegezegd door stuurgroep:

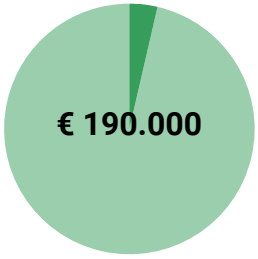

Besteed: **€ 0**

Totale bijdrage: € 6.000.000

CIRCULAIRE ECONOMIE

Toegezegd door stuurgroep:

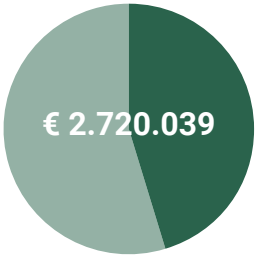

Besteed: **€ 32.942**

Totale VAT-kosten (organisatie): € 4 mln

Beschikbaar voor 2024:

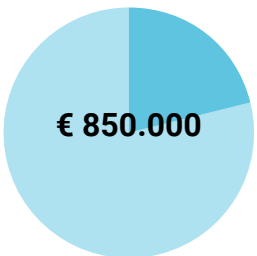

Besteed: **€ 623.810**

TOTAAL: € 27 mln

Toegezegd door stuurgroep:

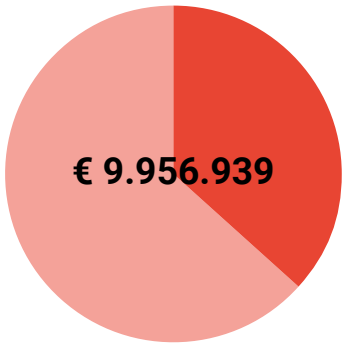

Besteed: **€ 57.457**

PROGRAMMALIJN 1
GOED WONEN EN LEVEN

GOED WONEN & LEVEN

● Gerealiseerd

ACTIELIJN: 1.1 Meer passende woningen realiseren

- **Eilandwonen: betaalbaar en beschikbaar**
- **Het nieuwe eilandwonen**
- **Piekhuisvesting**
- **Versnelling eilander woningbouw: onrendabele toppenfonds**

ACTIELIJN: 1.2 Maatschappelijke voorzieningen

- **Multifunctionele gebouwen en verblijfsgebieden**
- **Eiland-health**
- **Maatschappelijke voorzieningen onder de loep**

Totaal beschikbaar versnellingsgelden: € 5.000.000

Texel - Den Hoorn	32 woningen	**€ 350.000**
Texel - Oosterend	28 woningen	**€ 265.000**
Texel - Den Burg	27 woningen	**€ 392.668**
Ameland - Ambla	44 wooneenheden	**€ 800.000**
Ameland - Tweede fase	26 woningen	**€ 610.000**
Totaal toegekend		**€ 2.417.668**

Totale bijdrage: € 5.500.000

Toegezegd door stuurgroep:

Besteed: **€ 0**

TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN & ONTWIKKELEN

PROGRAMMALIJN 2
TOEKOMSTBESTENDIG ONDERNEMEN EN ONTWIKKELEN

● Gerealiseerd

ACTIELIJN: 2.1 Economie breder maken

Creatieve broedplaatsen

Nieuwe economie

Eiland in bedrijf: toekomst-bestendig bedrijventerrein

ACTIELIJN: 2.2 Gastvrijheidssector verstevigen

Duurzaam toerisme: een toekomst-gerichte gastvrijheidseconomie

ACTIELIJN: 2.3 Continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen

Het nieuwe leren: eilander leer- & ontwikkelplekken

Eiland-praktijkgeschoold

ACTIELIJN: 2.4 Werken en leren meer combineren

Waddencampus 2.0: triple-helix in de praktijk

Totale bijdrage: € 6.500.000

Toegezegd door stuurgroep:

Besteed: **€ 21.030**

PROGRAMMALIJN 3
OPTIMAAL BEREIKBAAR EN VERBONDEN

OPTIMAAL BEREIKBAAR & VERBONDEN

● Gerealiseerd

ACTIELIJN: 3.1 Werken aan betere bereikbaarheid

- **Transport en logistiek onder de loep**
- **Autonoom goederenvervoer**
- **Slimme eilandmobiliteit**

ACTIELIJN: 3.2 Vervoer verduurzamen

- **Agenda autoluw**
- **Piekbelasting onder de loep**
- **Stimuleringsprojecten: bewegen, actief & gezond**

ACTIELIJN: 3.3 Digitale en mobiele dekking optimaliseren

- **Self-supporting Digital Islands**
- **Meetnet leefbare Waddeneilanden**

Totale bijdrage:
€ 4.000.000

Toegezegd door stuurgroep:

Besteed: **€ 3.485**

PROGRAMMALIJN 4
DUURZAME ENERGIE

DUURZAME ENERGIE

● Gerealiseerd

ACTIELIJN: 4.1 Energiesystemen robuuster en innovatiever maken

Slimme eilander energiesystemen

Eilanden werken duurzaam samen

ACTIELIJN: 4.2 Eilander gebouwen sneller verduurzamen

Duurzame Waddendorpen

Duurzame eilander voorzieningen

Duurzame recreatiewoningen

ACTIELIJN: 4.3 Eilander eigenaarschap en ondernemerschap in de energietransitie

Duurzame dialoog

Eilander Energiedienstenorganisatie

Duurzame Ondernemerskringen

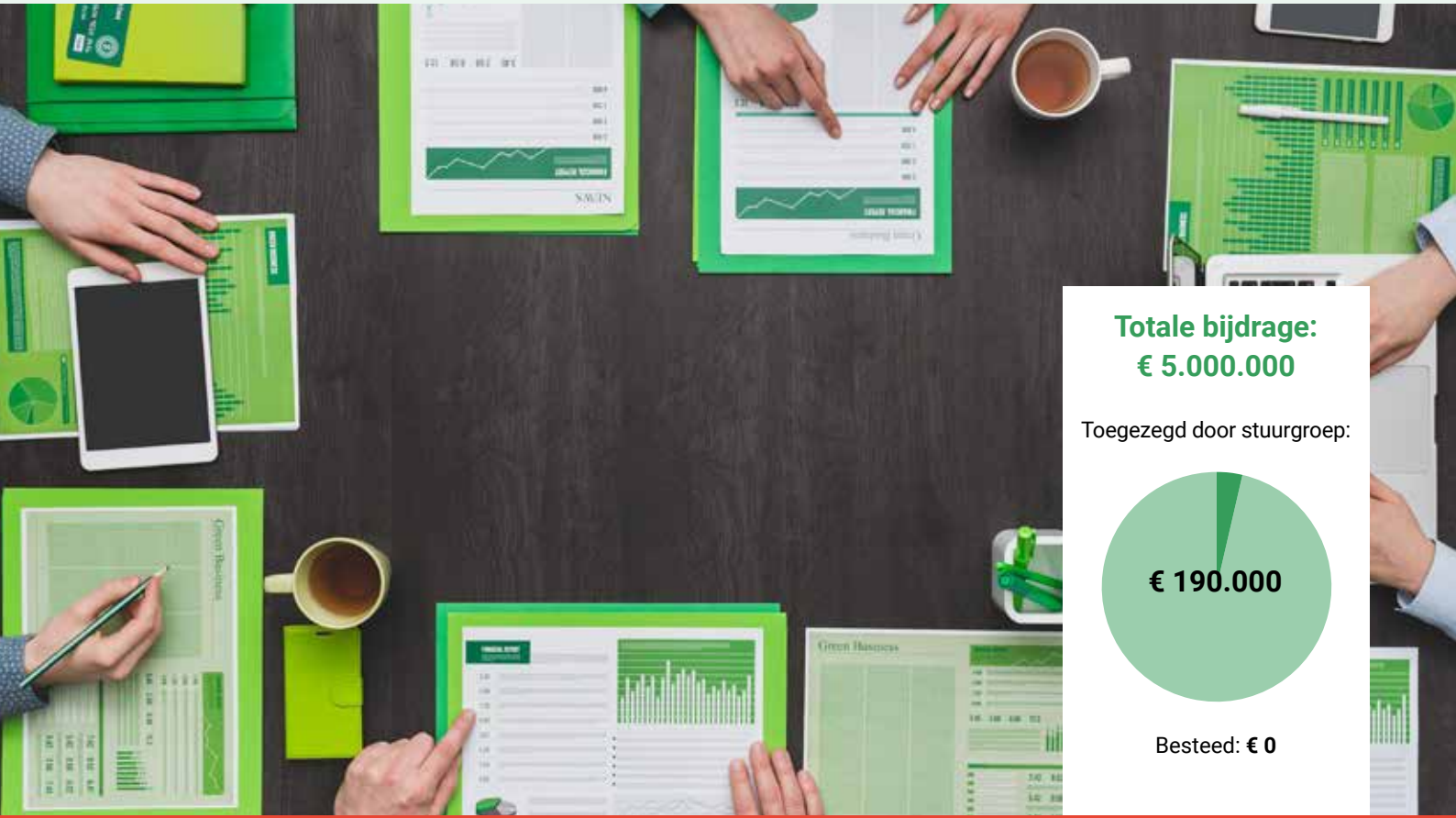

Totale bijdrage:
€ 5.000.000

Toegezegd door stuurgroep:

Besteed: **€ 0**

PROGRAMMALIJN 5
CIRCULAIRE ECONOMIE

CIRCULAIRE ECONOMIE

● Gerealiseerd

ACTIELIJN: 5.1 Gunstig ontwikkelklimaat voor de circulaire economie

- **Eilander materiaalstromen in beeld**
- **Ondernemers circulair op weg**
- **Circulaire eilandfestivals**
- **Circulair inkopen**

ACTIELIJN: 5.2 Dat wat het eiland biedt optimaal benutten

- **Circulaire eiland-bouw**
- **Vers van eilander bodem**

ACTIELIJN: 5.3 Slimmer omgaan met water

- **Grip op drinkwaterconsumptie**
- **Zoetwaterbeheer voor Waddeneilanden**

Totale bijdrage:
€ 6.000.000

Toegezegd door stuurgroep:

Besteed: **€ 32.942**